

На основу члана V.2.7. Устава Федерације Босне и Херцеговине («Службене новине Федерације Босне и Херцеговине» број 1/94, 13/97, 16/02 и 52/02), амандмана на Устав Федерације Босне и Херцеговине ЛХВИИИ - ЛХХХВИИ («Службене новине Федерације БиХ» број 52/02) и члана 29. и 39. Устава Херцеговачко-неретванског кантона ("Службене новине Херцеговачко-неретванског кантона" број 2/98) Скупштина Херцеговачко-неретванског кантона на сједници одржаној дана 15. фебруара 2005. године донијела је

ПОСЛОВНИК СКУПШТИНЕ ХЕРЦЕГОВАЧКО-НЕРЕТВАНСКОГ КАНТОНА

И . ОПЋЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Скупштина Херцеговачко-неретванског кантона (у даљњем тексту: Скупштина) конституише се, организује и ради у складу са Уставом, законом и Пословником Скупштине.

Члан 2.

(1) Пословником Скупштине (у даљњем тексту: Пословник) уређују се:

- а) конституисање и унутрашња организација Скупштине;
- б) начин рада Скупштине;
- ц) дужности, улоге и права посланика у Скупштини;
- д) јавност рада Скупштине;
- е) акта Скупштине;
- ф) избори, именовања, потврђивања, смјењивања и разрјешења из надлежности Скупштине;
- г) однос Скупштине према Влади Херцеговачко-неретванског кантона (у даљњем тексту: Влада);
- х) однос Скупштине према политичким странкама и удружењима грађана;

- и) сарадња Скупштине са опћинским вијећима; и
- ј) друга питања од значаја за рад Скупштине.

Члан 3.

- (1) Ако неко питање организације и рада Скупштине остане неуређено овим Пословником, уредит ће се закључком Скупштине.
- (2) Закључак из претходног става примјењује се даном доношења.
- (3) Закључак из става 1. овог члана не може бити у супротности са начелима и одредбама овог Пословника.

Члан 4.

- (1) Сједиште Скупштине је у Мостару.

Члан 5.

- (1) Скупштина има печат у складу са Законом.
- (2) Секретар Скупштине уз сагласност предједавајућег донијет ће посебну одлуку о чувању и употреби печата.

II. КОНСТИТУИСАЊЕ И УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СКУПШТИНЕ

A. Конституисање Скупштине

Члан 6.

- (1) Скупштина је једнодома и чине је посланици чији је број утврђен Уставом Кантона и законом (у смислу овог Пословника, “посланик” подразумијева лица оба пола).

Члан 7.

(1) Прва сједница новог сазива Скупштине сазива се најкасније 10 дана, а одржава најкасније 20 дана након што надлежно тијело потврди, овјери и објави коначне изборне резултате.

(2) Прву сједницу Скупштине сазива предсједавајући Скупштине из претходног сазива и предсједава сједницом Скупштине до избора предсједавајућег у новом сазиву.

(3) Уколико је предсједавајући Скупштине спријечен, прву сједницу сазива један од његових замјеника из претходног сазива.

(4) Уколико су и замјеници спријечени да сазову прву сједницу Скупштине, сједницу сазива најстарији изабрани посланик у новом сазиву, уколико је и он спријечен онај посланик којег за сазивање овласти једна трећина новоизабраних посланика.

Члан 8.

(1) Предсједавајући прве сједнице Скупштине предочава Скупштини извјештај Изборне комисије БиХ о овјери мандата лицима која су добила посланички мандат.

(2) Посланици са овјереним мандатом преузимају дужност заједничким давањем и појединачним потписивањем свечане изјаве која гласи: “Обавезујем се да ћу одговорно и етично обављати повјерену ми дужност посланика у Скупштини, дјелујући у најбољем јавном интересу и штитећи га; обавезујем се да ћу поштивати уставе БиХ, Федерације БиХ и Херцеговачко-неретванског кантона; обавезујем се да ћу у раду поштивати законе, штитити и промовирати људска права и грађанске слободе свих народа и грађана Кантона”.

(3) Процедура из ст. 1. и 2. овога члана односи се и на посланике са накнадно додијељеним мандатима.

Б. Клубови народа

Члан 9.

(1) Након давања и потписивања свечане изјаве у Скупштини се успостављају три клуба посланка конститутивних народа (у даљњем тексту: клубови народа):

а) клуб посланика Хрвата;

б) клуб посланика Бошњака и

ц) клуб посланика Срба.

(2) Ако у Скупштини нема изабраних представника неког од конститутивних народа, клуб тога народа неће бити успостављен.

(3) Сваки клуб народа бира предсједника, а може изабрати и замјеника предсједника, који руководе клубом и усклађују његов рад.

(4) Пословником о раду клубова народа сваки клуб може уредити начин свога рада.

Члан 10.

(1) Сваки клуб народа предлаже између својих чланова једног кандидата за мјесто предсједавајућег или замјеника предсједавајућег Скупштине.

(2) Скупштина јединственим гласовањем потврђује кандидате надполовичном већином од укупног броја посланика у Скупштини.

(3) Три, од Скупштине потврђена кандидата, између себе одлучују ко ће бити предсједавајући Скупштине и са том одлуком упознају Скупштину.

(4) Ако у Скупштини нема посланика, односно клуба неког од конститутивних народа или неки од клубова не предложи свог кандидата, мјесто замјеника предсједавајућег Скупштине из тог конститутивног народа остаје непопуњено.

Члан 11.

(1) Предсједавајући и његови замјеници имају право у свако доба дати оставку на мјесто предсједавајућег, односно замјеника предсједавајућег Скупштине.

(2) Оставка се обавезно подноси у писаној форми и ступа на снагу даном предаје писане оставке.

(3) Предсједавајући предаје оставку једном од замјеника предсједавајућих, а замјеници предсједавајућег предаје оставку предсједавајућем.

(4) У случају оставке предсједавајућег, сједницу Скупштине сазват ће један од замјеника по договору.

(5) Скупштина може двотрећинском већином укупног броја посланика изгласати смјену предсједавајућем односно замјенику предсједавајућег.

Ц. Предсједавајући Скупштине

Члан 12.

- (1) Предсједавајући Скупштине има право и дужност да:
- а) представља Скупштину;
 - б) судјелује у припремама, сазива и води сједнице Скупштине;
 - ц) судјелује у припремама, сазива и води сједнице Колегија;
 - д) иницира стављање на дневни ред сједница Скупштине, Колегија и радних тијела питања из надлежности Скупштине;
 - е) именује кандидата за мандатара Владе Херцеговачко-неретванског кантона;
 - ф) осигурава поштивање начела и одредби овог Пословника, сталних радних тијела Скупштине и Колегија;
 - г) осигурава реализирање права и дужности клубова народа и клубова политичких странака током припреме и одржавања сједница Скупштине и Колегија;
 - х) осигурава реализирање права и дужности заступника у припреми сједница Скупштине и Колегија, као и током сједница;
 - и) води сједнице у складу са начелима најбољих пракси демократског парламентаризма и одредбама овог Пословника;
 - ј) потписује акта усвојена од Скупштине; и
 - к) врши и друга права и дужности у складу са Уставом, Законом и овим Пословником

Члан 13.

- (1) Предсједавајући Скупштине у обављању својих дужности обавља редовите консултације са својим замјеницима.
- (2) Предсједавајући и његови замјеници дужни су се међусобно информисати у најкраћем року о свим активностима које обављају у оквиру својих права и дужности.

Члан 14.

- (1) Замјеници предсједавајућег Скупштине:
- а) замјењују предсједавајућег када је он спријечен обављати своју дужност;
 - б) судјелују у припремама сједнице Скупштине;
 - ц) судјелују у припремама и раду Колегија Скупштине;

- д) помажу предсједавајућем у обављању његове дужности,
- е) врше и друге послове у складу са Уставом, законом и овим Пословником;

Д. Колегиј Скупштине

Члан 15.

- (1) С циљем унапређења ефикасности и усклађивања рада, Скупштина успоставља Колегиј Скупштине (у даљњем тексту: Колегиј), којег чине:
- а) предсједавајући и замјеници предсједавајућег Скупштине;
 - б) предсједавајући Клубова народа
 - ц) секретар Скупштине.

Члан 16.

- (1) У оквиру својих права и дужности, Колегиј:
- а) утврђује приједлог годишњег радног плана Скупштине;
 - б) осигурава реализовање права и дужности посланика за покретање иницијатива за дјеловање Скупштине и укупно обављање њихове дужности и улоге;
 - ц) брине се о сарадњи са клубовима народа и клубовима политичких странака и између њих;
 - д) координира рад радних тијела Скупштине и сарадњу Скупштине и њених радних тијела;
 - е) осигурава реализирање права и дужности Скупштине према премијеру Владе (у даљем тексту: премијер) и Влади;
 - ф) руководи и координира активностима у припреми сједница Скупштине;
 - г) руководи и координира активностима у припреми дневног реда сједница Скупштине; и
 - х) утврђује приједлог дневног реда за сједнице Скупштине.

Члан 17.

- (1) Колегиј ради у сједницама.
- (2) Сједнице Колегија одржавају се по потреби, а најмање једанпут мјесечно.

(3) Сједнице Колегија сазива и води предсједавајући Скупштине, а у случају његове спријечености, један од његових замјеника, према договору између њих.

Члан 18.

- (1) На сједницама Колегија води се скраћени записник.
- (2) Записник са сједница Колегија редовно се доставља члановима Колегија,
- (3) Секретар Скупштине одговоран је за вођење записника на сједницама Колегија.
- (4) Сједнице Колегија су јавне.

Е. Клубови посланика

Члан 19.

- (1) У Скупштини се могу основати клубови политичких странака, коалиција и независних кандидата (у даљњем тексту: клубови посланика), у сврху олакшања рада Скупштине и унапређења међустраничке парламентарне сарадње.
- (2) Клубови посланика оснивају се као механизам дјеловања посланика и политичких странака у Скупштини.
- (3) Клуб може основати политичка странка са најмање два посланика у Скупштини.
- (4) Клуб може основати коалицију са најмање два посланика у Скупштини.
- (5) Коалицијски клуб оснивају посланици који су у Скупштину изабрани са заједничке, коалицијске изборне листе.
- (6) Посланици двије или више политичких странака и посланици - независни кандидати, могу основати заједнички клуб.

Члан 20.

- (1) Клубови посланика могу имати Пословник о раду (у даљем тексту: пословник посланичког клуба).
- (2) Пословник посланичког клуба не може бити у супротности са правима и обавезама клубова која проистичу из овог Пословника.

Ф. Радна тијела Скупштине

Члан 21.

(1) У сврху олакшања рада Скупштине и унапређења ефикасности и ефективности укупног скупштинског рада, Скупштина оснива своја стална и привремена радна тијела.

(2) Радна тијела оснивају се искључиво за разматрање питања из надлежности Скупштине, за разматрање и давање мишљења и приједлога на нацрте и приједлоге закона и других аката које Скупштина доноси.

(3) Стална радна тијела Скупштина ће изабрати најкасније 60 дана од дана свога конституисања.

Члан 22.

(1) Радна тијела дају мишљења, подносе приједлоге и извјештавају Скупштину о питањима из свог дјелокруга.

(2) Радна тијела доносе одлуке само о питањима у складу са овим Пословником или за која их овласти Скупштина.

(3) Сва радна тијела образују се у складу са овим Пословником и на основу одлука Скупштине.

Члан 23.

(1) Стална радна тијела оснивају се према страначком саставу Скупштине, у највећој могућој мјери.

(2) Приједлоге за чланове сталних радних тијела подносе клубови посланика.

(3) Посланик може бити члан највише два стална радна тијела.

(4) Посланик који промијени политичку странку остаје члан сталног радног тијела до истека мандата тога тијела.

Члан 24.

(1) Стална радна тијела у свом саставу могу имати чланове који нису посланици у Скупштини а који представљају релевантне стручњаке из области што је у надлежности радног тијела.

(2) Ванскупштински члан радног тијела може бити и лице - представник организације или институције релевантне за питања у надлежности тијела, а предложена од институције.

(3) Број ванскупштинских чланова сталног радног тијела мора бити мањи од половине укупног броја чланова тијела.

(4) Укупан број чланова сталног радног тијела не може бити већи од 7.

Члан 25.

(1) Стална радна тијела имају обавезу да разматрају питања из своје надлежности која су на дневном реду наредног засједања Скупштине и о томе поднесу извјештај на скупштинском засједању.

(2) Стална радна тијела разматрају питања из своје надлежности по налогу Скупштине или властитој иницијативи.

(3) Стална радна тијела воде записник о својим састанцима.

(4) Стална радна тијела редовно извјештавају Скупштину о свом раду.

Члан 26.

(1) Привремено радно тијело Скупштине формира се у сврху надзора или испитивања стања везаног искључиво за питање у надлежности Скупштине.

(2) Иницијативу за оснутак привременог радног тијела Скупштине могу поднијети посланици, Колегиј и Клубови.

(3) Иницијатива мора садржавати прецизно дефинисано питање које ће бити под надзором или предмет испитивања стања од привременог радног тијела.

Члан 27.

(1) Привремено радно тијело може бити установљено искључиво на основу одлуке Скупштине донесене већином гласова од укупног броја посланика у Скупштини.

(2) Одлука о оснивању привременог радног тијела за надзор или испитивање стања мора садржавати: састав тијела, прецизно наведено подручје дјеловања, дуљину мандата привременог тијела и овласти коју тијело добија од Скупштине.

(3) Привремено радно тијело не може имати мандат дуљи од годину дана од дана доношења одлуке о оснивању.

(4) Мандат привременог радног тијела не може прелазити временски оквир мандата Скупштине.

Члан 28.

(1) Привремено радно тијело може имати до 7 чланова.

(2) У чланству овог тијела могу бити и изванскупштински представници институција или организација релевантних за предмет надзора или испитивања.

(3) Број изванскупштинских чланова не може бити већи од 1/3 од укупног броја чланова привременог радног тијела.

(4) Изванскупштински чланови немају право гласа у привременом радном тијелу.

Члан 29.

(1) Привремено радно тијело је обавезно поднијети извјештај Скупштини по завршетку свог мандата.

(2) Привремено радно тијело подноси извјештај о свом раду у току мандата ако то затражи Колегиј Скупштине, један од клубова народа, један од посланичких клубова, о чему одлучује Скупштина.

(3) Извјештај привременог радног тијела мора садржавати и мањинске ставове, уколико су битни за процес одлучивања у Скупштини.

(4) Скупштина је обавезна одржати расправу о извјештају, ако то радно тијело затражи.

Члан 30.

(1) Привремено радно тијело има предсједавајућег, именованог одлуком о оснивању.

(2) Предсједавајући има и дужност извјеститеља Скупштине о раду, налазима, одлукама и препорукама радног тијела.

(3) Предсједавајући привременог радног тијела обавезан је пратити подузимање акција које произиђу из налаза привременог радног тијела и о томе редовно извјештава Скупштину.

Члан 31.

- (1) Радна тијела раде у сједницама.
- (2) Сједнице радних тијела сазива и њима руководи председавајући тијела, према одредбама овог Пословника и пословника радних тијела.
- (3) У случају спријечености председавајућег радног тијела или његовог одбијања да сазове сједницу, сједницу тијела може сазвати замјеник председавајућег, или 1/3 чланова радног тијела.
- (4) На сједницама се води записник који чини саставни дио скупштинске архиве.

Члан 32.

- (1) Стална радна тијела Скупштине су:
 - а) Комисија за устав;
 - б) Комисија за законодавно правна питања;
 - ц) Комисија за праћење рада МУП-а, људска права и грађанске слободе;
 - д) Комисија за избор и именовање;
 - е) Комисија за буџет, финансије и економску политику;
 - ф) Комисија за образовање, културу спорт и младе;
 - г) Комисија за привреду, подузетништво и пољопривреду;
 - х) Комисија за грађење, просторно уређење и заштиту околине;
 - и) Комисија за здравство, рад, социјалну политику, избјегле и расељене;
 - ј) Комисија за равноправност сполова;
 - к) Комисија за утврђивање истовјетности текстова на језицима конститутивних народа и информисање.

Члан 33.

- (1) Комисија за устав:
 - а) прати остваривање Устава и извјештава Скупштину о примјени Устава и процеса реализације уставних права грађана и институција
 - б) иницира и даје приједлоге Скупштини за промјене и усклађивање уставних одредби са промјенама у надређеним уставним актима;

- ц) припрема текст приједлога аката о измјенама и допунама као и промјени Устава Кантона;
- д) даје Скупштини мишљење о приједлозима промјена Устава Федерације БиХ;
- е) утврђује прочишћени текст Устава
- ф) обавља друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 34.

(1) Комисија за законодавно-правна питања:

- а) разматра нацрте и приједлоге закона и других аката које доноси Скупштина у погледу њихове усклађености са другим законским актима и подноси извјештај о томе;
- б) прати процесе законодавне процедуре код доношења закона и других аката у надлежности Скупштине и даје мишљења о томе;
- ц) разматра опће акте организација и институција на које Скупштина даје сагласност и даје мишљења Скупштини из аспекта усклађености са односним законима;
- д) утврђује и подноси Скупштини на увид пречишћених текстове закона и других аката које доноси Скупштина, а по претходној одлуци Скупштине;
- е) прати остваривање Пословника;
- ф) утврђује нацрт Пословника;
- г) разматра приједлоге за промјену Пословника;
- х) утврђује одговоре уставним судовима у случајевима покретања поступка пред уставним судовима;
- и) обавља друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 35.

(1) Комисија за праћење рада МУП-а, људска права и грађанске слободе :

- а) прати и анализира стање опће сигурности и активности које МУП подузима у складу са обвезама и овластима, предлаже Скупштини мјере за побољшање и отклањање уочених недостатака;
- б) предлаже одабирање предсједавајућег и чланове Јавно-жалбеног бироа;

- ц) разматра од Јавно-жалбеног бироа извјештаје и исте просљеђује Скупштини, разматра захтјеве Бироа и подузима потребне мјере и сарадњу са МУП-ом ради уклањања препрека за несметано функционисање Бироа;
- д) разматра сва питања из области опће управе;
- е) осигурава уграђивање начела еуропске повеље о локалној самоуправи и законе које доноси Скупштина и разматра друга питања из области локалне самоуправе из овласти Скупштине;
- ф) прати и омогућава реформу законодавства из дјелокруга локалне власти и њихово усаглашавање с Еуропском конвенцијом о људским правима и темељним слободама;
- г) разматра представке и жалбе грађана и грађанских удружења, институција и организација а које се односе на повреде људских права и грађанских слобода од стране институција и организација у надлежности Кантона и о томе извјештава Скупштину и подносиоца, осим у случајевима о којима траје судски поступак;
- х) ради на случајевима представки и жалби које се односе на права и дужности које обавља кантон и његова тијела, о томе извјештава подносиоца и Скупштину са приједлогом рјешења за поднесене случајеве;
- и) разматра приједлоге грађана, грађанских удружења, институција и организација о мјерама за унапређење, заштиту и промоцију људских права и грађанских слобода и о томе подноси извјештај подносиоцу и Скупштини са приједлогом акција које треба подузети;
- ј) даје Скупштини приједлоге акција за отклањање утврђених узрока кршења права и слобода;
- к) разматра нацрте и приједлоге закона и других аката Скупштине из аспекта поштивања темељних људских права и грађанских слобода и о томе даје мишљење надлежним радним тијелима Скупштине а по потреби и Скупштини;
- л) сурађује и даје мишљење и приједлоге другим радним тијелима Скупштине из аспекта заштите права и слобода о питањима из надлежности тих тијела;
- м) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 36.

(1) Комисија за избор и именовање:

- а) разматра извјештаје о резултатима проведених избора за посланике Скупштине
- б) доставља Скупштини приједлоге за верификацију мандата посланика односно престанак мандата посланика

- ц) подноси Скупштини извјештај о престанку мандата и разматра питања у вези с имунитетним правима посланика
- д) разматра питања везана за избор, именовања, потврђивања и разрјешења у надлежности Скупштине;
- е) припрема приједлоге, образложења и потребну документацију за избор, именовање, потврђивање или разрјешење свих лица носилаца дужности за чији је избор, именовање, потврђивање и разрјешење надлежна Скупштина;
- ф) прати примјену прописаних процедура код избора, именовања, потврђивања и разрјешења у надлежности Скупштине;
- г) води процес унутарскупштинских договора везаних за избор, именовање, потврђивање или разрјешење носитеља дужности у надлежности Скупштине;
- х) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 37.

(1) Комисија за буџет, финансије и економску политику:

- а) разматра стратегију и политику економског развоја Кантона и о томе даје мишљење и подноси приједлоге Скупштини;
- б) давање Скупштини приједлога везаних за питање буџета Скупштине;
- ц) прати реализацију одобреног Буџета Кантона,
- д) подноси Скупштини приједлоге мјера економске политике и приједлоге програма развоја у појединим областима;
- е) прати реализацију програма стратешког плана развоја Кантона, врши процјену реализације и предлаже мјере за ревизију стратегије развоја;
- ф) остварује сарадњу са опћинама Кантона, другим кантонима и регијама ради унапређења развоја, усклађивања планова, планирања и реализације програма од заједничког интереса;
- г) сарађује са Владом на креирању и имплементацији мјера финансијске политике подржавајуће за програме економског развоја.
- х) припрема приједлоге средстава за рад Скупштине, припрема приједлоге аката о питањима финансијских накнада посланицима, члановима радних тијела Скупштине и накнаде за рад изван скупштинских чланова за њихов рад у Скупштини и накнаду за рад других тијела чију накнаду утврђује Скупштина.
- и) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 38.

(1) Комисија за образовање, културу, спорт и младе:

а) разматра питања из области успоставе и развоја инфраструктуре јавних образовних институција на свим разинама образовања у надлежности Кантона и о томе даје мишљење и приједлоге

рјешења Скупштини;

б) разматра питања политике финансирања институција јавног образовања на нивоу Кантона и о

томе подноси приједлоге Скупштини и ресорном министарству;

ц) разматра и даје приједлоге рјешења Скупштини у области успоставе, развоја и финансирања

институција културе на нивоу Кантона;

д) разматра и подноси приједлоге Скупштини о питањима заштите објеката културно-историјског

наслијеђа;

е) разматра питања и даје приједлоге за развој и унапређење јавних спортских објеката;

ф) даје приједлоге за унапређење судјеловања младих у јавном животу;

г) остварује сарадњу са организацијама младих ради унапређења положаја младих и

судјеловања у јавном животу и о томе подноси извјештај и даје приједлоге акција

Скупштине; и

х) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 39.

(1) Комисија за привреду, подузетништво и пољопривреду:

а) разматра питања и подноси приједлоге програма развоја пољопривредне дјелатности;

- б) разматра питања и подноси приједлоге за утврђивање политике кориштења вода, пољопривредног земљишта и шумских ресурса;
- ц) подноси приједлоге за унапређење управљања шумама и шумским земљиштем;
- д) разматра питања заштите и очувања природне околине, заштите флоре и фауне,
- е) разматра питање стратегије и структуре развитка индустрије, рударства и енергетике и привреде у цјелини;
- ф) разматра акте које Скупштина доноси из подручја приватизације, прати и анализира provedбу приватизације и предлаже Скупштини мјере и активности из тог подручја из надлежности Скупштине;
- г) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 40.

(1) Комисија за грађење, просторно уређење и заштиту околине:

- а) разматра и подноси приједлоге Скупштини у области грађења, просторног и урбанистичког планирања на нивоу Кантона;
- б) разматра питања и даје приједлоге из области комуналне дјелатности на нивоу кантона;
- ц) разматра и даје приједлоге у подручју политике стамбене изградње;
- д) разматра питања и даје Скупштини приједлоге за подузимање потребних мјера у области заштите околиша, природних ресурса и природних наслеђа;
- е) разматра и даје приједлоге везане за спрјечавање загађивања околине, посебно зрака, тла и воде;
- ф) подузима мјере за унапређење система едукације грађана из области заштите околине;
- г) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 41.

- (1) Комисија за здравство, рад, социјалну политику, избјегле и расељене:
- а) разматра и даје приједлоге у области заштите јавног здравства, посебно заштите грађана на подручју исправности хране и воде;
 - б) подноси приједлоге Скупштини за подузимање мјера потребних за спрјечавање епидемија и унапређења заштите потрошача на свим подручјима пружања услуга;
 - ц) подузима мјере за унапређење система едукације грађана из области заштите здравља људи;
 - д) прати и извјештава Скупштину о стању у области социјалне заштите, заштите грађана, старих и немоћних лица и дјеце;
 - е) прати и извјештава Скупштину о стању у области запошљавања, заштите права запослених и незапослених грађана;
 - ф) даје Скупштини приједлоге мјера за повећање запослености и унапређење животног стандарда грађана;
 - г) прати и друге видове социјалне заштите и разматра питања из области рада, здравствене и социјалне заштите из надлежности Кантона и предлаже подузимање одговарајућих мјера;
 - х) даје приједлоге мјера за унапређење социјалног дијалога и сарадње са организацијама из ових области;
 - и) прати и извјештава Скупштину о стању у области повратка избјеглих и расељених особа;
 - ј) даје приједлоге мјера за заштиту и реализацију права избјеглих и расељених особа;
 - к) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 42.

- (1) Комисија за једнакоправност сполова:

- а) прати и извјештава Скупштину о стању у подручју остваривања једнакоправности мушкараца и жена у свим подручјима живота и рада у Кантону и указује на дискриминацију на основи разлика у spolu;
- б) разматра приједлоге грађана, удруга грађана, институција и организација о мјерама за унапређење једнакоправности полова и о томе подноси извјештај Скупштини с приједлозима радњи које треба подузети;
- ц) разматра нацрте приједлога закона и других аката Скупштине у погледу поштивања једнакоправности полова и о томе даје мишљење радним тијелима Скупштине и Скупштини;
- д) даје Скупштини приједлоге радњи на отклањању евентуално утврђених повреда једнакоправности полова;
- е) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 43.

(1) Комисија за утврђивање истовјетности текстова на језицима конститутивних народа и информисање:

- а) провјерава усклађеност и истовјетност текстова на језицима конститутивних народа свих аката који се достављају Скупштини у процедуру од стране овлашћених предлагача и свих аката које је усвојила Скупштина у проведеној процедури, прије достављања тих аката надлежној служби за објављивање
- б) прати реализацију обавеза Скупштине у погледу информисања јавности о питањима из њене надлежности
- ц) прати подузимање мјера и активности у погледу реализације права приступа информацијама и правилност ограничења приступа информацијама
- д) разматра и предлаже и друга питања и мјере из области информисања у складу са Законом
- е) обавља и друге послове у складу са овим Пословником.

Члан 44.

(1) Привремена радна тијела Скупштине могу бити основана према одредбама овог Пословника за питања:

- а) испитивања тешких кршења људских права и грађанских слобода од стране институција и тијела Кантона;
- б) испитивања проблема сукоба интереса од стране посланика у Скупштини; и
- ц) случајеве надзора и координације дјеловања у ситуацијама елементарних непогода, јаког угрожавања сигурности јавног здравља, угрожавања околине и слично.

III. НАЧИН РАДА СКУПШТИНЕ

A. Програм рада

Члан 45.

(1) Скупштина доноси програм рада.

(2) Програм рада садржи задатке Скупштине, који произилазе из Устава, закона, планских докумената Кантона, као и друге послове и задатке у надлежности Скупштине;

(3) Програм рада укључује основни садржај, начин извршавања, носитеље послова,

рокове за разматрање појединих питања на сједницама Скупштине и процедуре доношења односних аката.

Члан 46.

(1) У припремама за израду програма предсједавајући, његови замјеници и секретар Скупштине прибављају приједлоге и мишљења о питањима која треба унијети у програм рада од посланика, радних тијела Скупштине, Владе, опћинских вијећа, кантоналних тијела и организација, те грађана и удружења грађана.

(2) На основу примљених приједлога и сугестија Колегиј припрема и утврђује приједлог програма рада Скупштине који се упућује Скупштини на разматрање.

Члан 47.

(1) Програм рада Скупштине објављује се у “Службеним новинама Херцеговачко-неретванског кантона”

Б. Сједнице Скупштине

Члан 48.

- (1) Скупштина ради у сједницама.
- (2) Сједнице Скупштине могу бити редовне, ванредне и годишња.
- (3) Све сједнице Скупштине су јавне.
- (4) Само у изнимним случајевима ако то захтијевају разлози сигурности или други оправдани разлози приликом расправе у појединим питањима, расправа се може обављати без присуства јавности о чему Скупштина доноси посебну одлуку.

Ц. Сазивање сједнице

Члан 49.

- (1) Сједнице Скупштине сазива предсједавајући Скупштине, а у случају његове спријечености један од његових замјеника по договору.
- (2) Предсједавајући Скупштине је дужан сазвати сједницу Скупштине ако то тражи 1/3 заступника, Колегиј Скупштине или оба замјеника предсједавајућег заједно.
- (3) У случају да предсједавајући не сазове сједницу Скупштине у року од седам (7) дана од дана када то од њега затражи неко из става 2. овога члана, сједницу могу сазвати замјеници предсједавајућег, а ако то одбију и оба замјеника, сједницу може сазвати писмено овлаштени представник најмање 1/3 посланика, уз стручну помоћ секретара Скупштине.

Члан 50.

(1) Позив за сједнице Скупштине упућује се посланицима, Влади и осталим судионицима у сједници, скупа са приједлогом дневног реда и материјалима по појединим тачкама дневног реда, најмање 7 дана прије одржавања сједнице.

(2) У случају заказивања ванредне сједнице Скупштине, позив и материјали могу се доставити и у краћем року од рока предвиђеног у ставу 1. овог члана.

Д. Дневни ред сједница Скупштине

Члан 51.

- (1) Приједлог дневног реда сједнице припрема Колегиј на својим сједницама.
- (2) Захтјев за уврштавањем на дневни ред сједнице одређеног питања има право поднијети Колегију сваки посланик, председавајући сваког радног тијела Скупштине, сваки посланички клуб, сваки од клубова народа, премијер или овлаштени представник Владе.

Члан 52.

- (1) Дневни ред сједнице утврђује се, на основу приједлога Колегија Скупштине и на почетку сједнице.
- (2) На сједници може бити поднесен захтјев за измјенама дневног реда. Такав захтјев мора бити посебно образложен.

Е. Кворум за сједнице Скупштине

Члан 53.

- (1) Кворум свих сједница Скупштине чини надполовична већина свих посланика у Скупштини.
- (2) На основу утврђене евиденције од стране Стручне службе Скупштине, председавајући Скупштине констатује да постоји кворум и о томе извјештава посланике.
- (3) Сви акти Скупштине доносе се надполовичном већином присутних посланика на сједници Скупштине, уколико Уставом, законом или овим Пословником није другачије прописано.

Ф. Механизам заштите виталног националног интереса

Члан 54.

(1) У случајевима који се односе на усвајање закона, других прописа или аката за које се тврди да спадају у листу виталних националних интереса, примјењује се процедура која произилази из Устава и овог Пословника.

Члан 55.

(1) Листа виталних националних интереса утврђена је Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Члан 56.

(1) Ако најмање двојица од предсједавајућег и његових замјеника Скупштине тврде да неки закон, други пропис или акт Скупштине спада у листу виталних националних интереса из претходног члана, за његово усвајање потребна је већина гласова унутар сваког од клубова конститутивних народа заступљених у Скупштини.

Члан 57.

(1) Предсједавајући и његови замјеници дужни су одлучити о томе да ли неки закон, други пропис или акт Скупштине спада у листу виталних националних интереса у року од седам дана од дана када је постављена таква тврдња. Таква тврдња мора се изнијети прије усвајања дневног реда.

Члан 58.

(1) Ако само предсједавајући или само један од његових замјеника тврди да неки закон, други пропис или акт Скупштине спада у листу виталних националних интереса, двотрећинска већина одговарајућег клуба народа може прогласити да је ријеч о питању са листе виталних националних интереса.

(2) Када двотрећинска већина једног од клубова народа одлучи да се неки закон, други пропис или акт Скупштине односи на витални национални интерес, за усвајање тог закона, прописа или акта Скупштине потребна је већина гласова унутар сваког клуба народа заступљених у Скупштини.

(3) Уколико се већина из претходног става не може постићи, питање се прослијеђује Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине који доноси коначну одлуку да ли се

предметни закон, пропис или акт Скупштине односи на витални национални интерес конститутивног народа.

(4) Питање се мора прослиједити Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине у року од седам (7) дана од дана изјашњавања у Скупштини.

Члан 59.

(1) Ако Уставни суд одлучи да се ради о виталном интересу, предметни закон, пропис или други акт Скупштине сматра се неусвојеним, а документ се враћа предлагачу који треба покренути нову процедуру.

Члан 60.

(1) Ако Уставни суд одлучи да се не ради о виталном националном интересу, закон, пропис или други акт Скупштине сматра се усвојеним, односно усваја се простом већином гласова посланика.

Г. Ток сједнице

Члан 61.

(1) Након утврђивања кворума сједнице, Предсједавајући предлаже дневни ред и ставља га на расправу и изгласавање.

(2) Прије усвајање дневног реда Скупштина гласањем потврђује прихваћање записника са претходне сједнице.

(3) Предсједавајући води наставак сједнице у складу са дневним редом сједнице.

Члан 62.

(1) На сједници се расправља о сваком питању дневног реда прије него што се о њему одлучује, осим ако овим Пословником није друкчије прописано.

Члан 63.

- (1) Посланик може да говори пошто затражи и добије ријеч од предсједавајућег и то само о питању о коме се расправља.
- (2) Предсједавајући даје ријеч посланицима по реду којим су се пријавили.
- (3) Уколико се посланик удаљи од тачке дневног реда о којој се води расправа, предсједавајући ће га упозорити, а ако се и после упозорења не придржава тачке дневног реда, предсједавајући ће му одузети ријеч.

Члан 64.

- (1) Ни један посланик не може говорити по други пут, док се не исцрпи листа првог пријављивања.

Члан 65.

- (1) Пријава за судјеловање у расправи може се поднијети до закључења расправе.

Члан 66.

- (1) Посланик може затражити ријеч да би исправио криви навод и добива ријеч одмах.
- (2) Исправка кривога навода не може трајати дуже од три минуте.

Члан 67.

- (1) Посланик може затражити право на реплику да би исправио навод који може изазвати неспоразум или захтјева објашњење.
- (2) Предсједавајући ће репликанту дати ријеч одмах по завршетку излагања говорника који је изазвао реплику, а иста може трајати најдуже три минуте.
- (3) Реплика истом говорнику по истом питању од стране једног посланика дозвољена је највише два пута.

Члан 68.

- (1) Посланику који жели да говори о повреди Пословника, или о непридржавању дневног реда, председавајући даје ријеч чим је овај затражи.
- (2) Излагање по приговору не може трајати дуже од три минуте.
- (3) Послије изнесеног приговора председавајући даје објашњење.

Члан 69.

- (1) Ред на сједницама одржава председавајући Скупштине.
- (2) За повреду реда на сједници сматра се:
 - а) непридржавање одредби Пословника;
 - б) некоректно и недолично понашање према судионцима и присутнима на сједници; и
 - ц) ометање нормалног рада на сједници.
- (3) За повреду реда на сједници председавајући може опоменути посланика, одузети му ријеч, а уколико овај настави са тежом повредом реда, може га у договору са замјеницима удаљити са сједнице.

Члан 70.

- (1) Паузе током сједнице, до 30 минута, може тражити посланик, посланички клуб и клуб народа.
- (2) Паузе до 60 минута одобрава председавајући, без изјашњавања Скупштине.
- (3) Паузе дуже од 60 минута одобрава Скупштина.

Х. Начин одлучивања

Члан 71.

(1) Одлучивање на сједницама Скупштине врши се гласањем и у правилу оно је јавно, осим ако Уставом, законом или овим Пословником није утврђена обавеза тајног гласања.

Члан 72.

(1) Гласање се обавља подизањем руке/картона или поименично.

Члан 73.

(1) Посланици гласају тако што се изјашњавају за приједлог или против приједлога или као суздржани у односу на приједлог.

(2) Сви посланици који су присутни у тренутку гласања, дужни су се изјаснити на један од начина из претходног става.

(3) Прије почетка гласања предједавајући ће уз помоћ стручне службе утврдити тачан број присутних посланика.

Члан 74.

(1) Када постоји сумња у резултат гласања, приступа се појединачном изјашњавању посланика.

(2) Захтјев за појединачним изјашњавањем посланика могу поднијети један од предједавајућих Скупштине, један од клубова народа или клубова посланика или сваки посланик ако га подржи најмање још два посланика који су присуствовали гласању што се доводи у сумњу.

(3) У случају из претходног става, секретар Скупштине појединачно прозива посланике и биљежи њихов глас.

Члан 75.

(1) Ако се гласање обавља тајно, Скупштина ће посебним закључком одредити начин и ток оваквог гласања.

И. Записници

Члан 76.

- (1) Сједнице Скупштине имају цјеловит тонски запис.
- (2) На основу тонског записа израђује се транскрипт тока сједнице.

Члан 77.

- (1) На основу транскрипта сачињава се извод из записника са сједница Скупштине.
- (2) Извод из записника садржи:
 - а) вријеме и мјесто одржавања сједнице,
 - б) попис присутних,
 - ц) дневни ред,
 - д) донијете одлуке по појединим тачкама дневног реда,
 - е) изворни текст амандмана на акте који се доносе, као и коначни текст усвојеног амандмана на тај акт,
 - ф) резултати гласања,
- (3) Извод из записника се доставља свим посланицима.

Члан 78.

- (1) Сви тонски записи, транскрипти и изводи из записника се чувају у архиви Скупштине, за њих је одговоран секретар Скупштине, а доступни су на увид јавности у складу са Законом.

IV. ДУЖНОСТИ, УЛОГЕ И ПРАВА ПОСЛАНИКА

Члан 79.

(1) Посланици у Скупштини Кантона бирају се у складу са Изборним законом Босне и Херцеговине.

(2) Мандат посланика траје 4 године.

(3) Мандат посланика престаје прије истека рока од 4 године у складу са одредбама Изборног закона БиХ.

Члан 80.

(1) Посланицима се издаје посланичка исказница.

(2) Правилник о изгледу, садржају и употреби, те начину вођења евиденције доноси Колегиј Скупштине на приједлог секретара Скупштине.

Члан 81.

(1) Посланик има дужност да буде присутан сједницама Скупштине, сједницама радних тијела чији је члан, те судјелује у њиховом раду и одлучивању.

Члан 82.

(1) Посланик који је спријечен да буде присутан на сједници Скупштине или радног тијела чији је члан, дужан је о томе извијестити Предсједавајућег Скупштине, односно радног тијела.

Члан 83.

(1) Посланик има право и дужност да:

а) покреће иницијативе и подноси приједлоге за доношење одлука и закона у надлежности Скупштине;

б) да покреће иницијативе и подноси приједлоге за доношење других аката у надлежности Скупштине;

- ц) да покреће расправе о питањима у којима је Скупштина надлежна; и
- д) да у року предвиђеном овим Пословником добије све информације и материјале везане за рад Скупштине и њених тијела.

Члан 84.

(1) Посланик има право на новчану накнаду за свој рад у Скупштини, те накнаду материјалних трошкова, у складу са законом, одлукама Скупштине и одредбама овог Пословника.

Члан 85.

(1) Посланик ужива имунитет за свој рад у Скупштини, у складу са одредбама Закона.

Члан 86.

(1) Посланику престаје мандат на начин прописан Изборним законом БиХ.

V. ЈАВНОСТ РАДА СКУПШТИНЕ

Члан 87.

- (1) Рад Скупштине је јаван.
- (2) Скупштина осигурава јавност рада правовременим, потпуним и објективним информисањем јавности о свом раду.

Члан 88.

(1) Скупштина осигурава свим средствима јавног информисања, под једнаким условима, приступ информацијама којима располаже, а нарочито омогућава приступ скупштинским

материјалима, издаје службена саопштења и по потреби организује конференције за штампу.

(2) Приступ информацијама из претходног става може бити ускраћен само ако оне представљају државну, војну, службену или пословну тајну на начин прописан законом или другим прописима донесеним на основу закона.

Члан 89.

(1) Сједнице комисија Скупштине у правилу су отворене за јавност.

Члан 90.

(1) Гост на сједницама скупштине има право да:

- а) учествује у раду Скупштине и расправи пред Скупштином према одобрењу Колегија;
- б) износи експертско мишљење на основу одобрења Колегија и
- ц) даје приједлоге Скупштини за рјешавање одређених питања на основу позива Скупштине.

(2) Изузетно, уколико се укаже хитна потреба да гост учествује у раду и расправи пред Скупштином, Скупштина може на сједници одлучити да му се да ријеч.

Члан 91.

(1) Секретар Скупштине дужан је организовати рад Службе Скупштине на начин који омогућава да се брзо и ефикасно обраде сви захтјеви који су Скупштини упућени на основу Закона о слободи приступа информацијама у Федерацији Босне и Херцеговине.

VI. АКТА СКУПШТИНЕ

A. Опће одредбе о актима

Члан 92.

(1) Скупштина доноси Устав, законе, кантонални буџет и извјештај о извршењу буџета, просторни план Кантона, Пословник Скупштине, одлуке и закључке, декларације, резолуције, препоруке и смјернице и даје аутентична тумачења закона или другог акта и утврђује пречишћени текст закона или другог акта.

Члан 93.

(1) Кад Скупштина врши измјене или допуне опћих аката Скупштине, закон мијења или допуњује законом, а остале опће акте, осим закључка, одлуком.

(2) Закључак се мијења или допуњује закључком.

(3) Аутентично тумачења се не може мијењати или допуњавати.

Члан 94.

(1) Одлука је скупштински акт који се доноси ради извршавања или конкретизације Устава, закона или других опћих аката или њихових појединих дијелова.

(2) Одлуком се одлучује и о другим правима и обавезама Скупштине када је то Уставом, законом, другим опћим актом или овим Пословником одређено.

Члан 95.

(1) Закључком Скупштина одлучује о свом раду и о раду радних тијела Скупштине и Службе Скупштине.

(2) Закључком Скупштина може заузети став о питању које је разматрала, укључујући утврђивање обавеза за Владу и кантонална тијела управе у погледу припреме закона или других прописа и опћих аката или вршења других послова из њиховог дјелокруга.

(3) Радна тијела Скупштине доносе закључке из свог домена рада.

Члан 96.

(1) Декларацијом се изражава став Скупштине о политичким питањима и другим битним питањима од интереса за Кантон, Федерацију Босне и Херцеговине или Босну и Херцеговину.

Члан 97.

(1) Резолуцијом се утврђује политичко дјеловање у свим или појединим областима из дјелокруга Скупштине.

(2) Резолуцијом се дају и политичке смјернице за рад Владе, као и других кантоналних тијела и организација.

Члан 98.

(1) Препоруком се изражава мишљење Скупштине у вези са усклађивањем односа и развијањем међусобне сарадње организација и заједница о питањима од кантоналног интереса.

Члан 99.

(1) Смјерницама се утврђују обавезе Владе и кантоналних тијела управе у вези са политиком извршавања закона и других прописа и опћих аката, те се усмјерава њихов рад.

Члан 100.

(1) Акте који су донесени на сједници Скупштине потписује предсједавајући Скупштине.

Члан 101.

(1) Изворником закона, односно другог прописа или опћег акта Скупштине сматра се онај текст закона односно другог прописа или опћег акта који је усвојен на сједници Скупштине.

Члан 102.

- (1) На изворнике закона и других аката ставља се печат Скупштине.
- (2) Изворници закона и других аката Скупштине чувају се у Скупштини.
- (3) О њиховом чувању и евиденцији брине се секретар Скупштине.

Члан 103.

- (1) Закони и други акти Скупштине објављују се у “Службеним новинама Херцеговачко-неретванског кантона“.
- (2) Закључци донесени на сједници Скупштине достављају се органима и организацијама на које се односе и објављују се у Службеним новинама само ако је то изричито одређено у закључку.
- (3) О објављивању закона и других аката Скупштине, као и закључака донесених на сједници Скупштине, стара се секретар Скупштине.

VII. ПОСТУПАК ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

A. Иницијатива за доношење закона

Члан 104.

- (1) Иницијативу за доношење закона може покренути сваки посланик Скупштине, радно тијело Скупштине, Влада, министарства и остала кантонална тијела, кантонална јавна предузећа и друге правна лица, опћинска вијећа, као и грађани и њихова удружења.
- (2) Иницијатива за доношење закона доставља се Скупштини.

Члан 105.

- (1) Иницијативу за доношење закона предсједавајући Скупштине доставља Законодавно-правној комисији Скупштине и Влади Кантона на мишљење.
- (2) По прибављеним мишљењима Законодавно-правне комисије и Владе, Скупштина на сједници доноси закључак којим се иницијатива одбија или се прихвата и одређује начин припреме и носиоце израде нацрта закона.
- (3) Било да иницијативу одбије или прихвати, Скупштина ће свој закључак доставити подносиоцу иницијативе.

Б. Нацрт закона

Члан 106.

- (1) Поступак за доношење закона обухвата разматрање нацрта и приједлога закона, ако овим Пословником није друкчије прописано.

Члан 107.

- (1) Нацрт закона може поднијети сваки посланик, радно тијело Скупштине или Влада Кантона.

Члан 108.

- (1) Нацрт закона треба да буде израђен тако да су у њему формулисана, у виду правних одредби, рјешења која се предлажу.
- (2) Поједине одредбе могу се дати у једној или више алтернатива.
- (3) Нацрт закона треба да садржи образложење у коме се наводе уставни основ за доношење закона, разлози због којих треба донијети закон, начела на којима се закон оснива, објашњење правних рјешења садржаних у нацрту, финансијска и друга средства потребна за спровођење закона и начин њиховог осигурања и мишљења кантоналних тијела и организација који су у току израде нацрта консултирани, са разлозима због којих су она уврштена у нацрт или одбијена.

(4) Кад се нацртом закона врше измјене или допуне закона, уз нацрт се прилаже и текст одредби закона које се мијењају, односно допуњују.

Члан 109.

(1) Нацрт закона доставља се предсједавајућем Скупштине и његовим замјеницима.

(2) Предсједавајући Скупштине упућује нацрт заступницима ради разматрања у повјеренствима, клубовима заступника, клубовима народа и другим радним тијелима Скупштине.

(3) Нацрт закона предсједавајући Скупштине доставља и Влади ради давања мишљења у случајевима када нацрт није утврдила Влада.

Члан 110.

(1) Нацрт закона претреса се на сједници Скупштине по истеку рока од 7 дана од дана достављања посланицима.

(2) Законодавно-правна комисија и друга надлежна тијела Скупштине дужна су размотрити нацрт и о томе доставити извјештај Скупштини са мишљењима, примједбама и приједлозима.

Члан 111.

(1) Претрес нацрта закона на сједници Скупштине је, по правилу, јединствен.

Члан 112.

(1) Ако Скупштина оцијени да није потребно да се закон донесе, закључком одбија нацрт и тај закључак доставља подносиоцу нацрта и подносиоцу иницијативе.

(2) Закључак из претходног става садржи разлоге који су навели Скупштину да донесе овакву оцјену и одбије нацрт.

Члан 113.

(1) Ако Скупштина оцијени да се настави поступак доношења закона, она ће по завршеном претресу закључком утврдити своје ставове и примједбе на нацрт закона и доставити их подносиоцу нацрта да их узме у обзир приликом израде приједлога закона.

Ц. Јавна расправа о нацрту закона, другог прописа или опћег акта

Члан 114.

(1) Када Скупштина оцијени да се закон у изради бави питањима која су од посебног значаја за грађане, подuzeћа, установе и друге организације и заједнице, те да је потребно извршити шире консултације, Скупштина закључком одлучује да се о нацрту закона или појединим питањима из тог нацрта отвори јавна расправа.

Члан 115.

(1) Закључак о отварању јавне расправе садржи одредбе о субјектима који ће организовати и провести расправу, опсегу расправе, као и начину финансирања и року за њено провођење.

(2) О резултатима јавне расправе Скупштини се подноси извјештај који садржи примједбе, приједлоге и мишљења.

Члан 116.

(1) Предлагач закона дужан је да приликом израде приједлога закона узме у обзир примједбе, приједлоге и мишљења садржана у извјештају о јавној расправи, као и да образложи разлоге због којих није поједине примједбе, приједлоге или мишљења уврстио у приједлог закона.

(2) Изузетно, ако је радно тијело које подноси извјештај о резултатима јавне расправе истовремено и предлагатељ закона, може заједно са извјештајем доставити приједлог закона, а Скупштина ће на истој сједници разматрати извјештај и приједлог закона.

Члан 117.

(1) Одредбе овог Пословника које се односе на јавну расправу о нацрту закона, примјењују се у складу и на јавну расправу о нацртима других прописа или опћих аката Скупштине.

Д. Приједлог закона

Члан 118.

(1) Приједлог закона подноси се у облику у коме се доноси закон.

(2) Образложење приједлога садржи, поред питања из члана 106. овог Пословника, објашњења важних правних института, измјене и допуне које су извршене у односу на нацрт закона, примједбе и приједлоге на нацрт закона који нису прихваћени и из којих разлога, као и друге значајне околности у вези са питањима која се законом уређују.

Члан 119.

(1) О начину подношења приједлога закона, његовог упућивања Скупштини, другим тијелима Скупштине и заинтересираним органима и другим организацијама и заједницама, његовог разматрања у Законодавно-правној комисији, у складу се примјењују одговарајуће одредбе овог Пословника које се односе на нацрт закона.

Е. Амандмани

Члан 120.

(1) Приједлог за измјену и допуну приједлога закона подноси се у облику амандмана.

(2) Право предлагања амандмана има сваки посланик у Скупштини, сваки клуб народа, сваки клуб посланика, радна тијела Скупштине и Влада.

Члан 121.

(1) Амандман се подноси у писаној форми, са образложењем.

(2) Ако амандман садржи одредбу којом се ангажирају финансијска средства, подносиатељ амандмана је дужан да укаже на изворе ових средстава.

(3) Амандман се може поднијети до завршетка претреса приједлога закона.

Члан 122.

(1) Када се амандманом мијењају начела на којима се заснива закон или се ангажују значајнија материјална средства, на приједлог Законодавно-правне комисије, надлежног или другог радног тијела Скупштине, Скупштина ће одложити расправу ради заузимања ставова у одговарајућим радним тијелима.

Члан 123.

(1) Уколико се амандманом битније мијења текст приједлога закона о амандману се не може одлучити прије него што се у њему не изјасне надлежна радна тијела Скупштине, Законодавно-правна комисија и Влада.

Члан 124.

(1) Подносиатељ приједлога закона има право да се изјасни о амандману.

(2) Влада Кантона има право да се изјасни о амандману и када није поднијела приједлог закона.

(3) Амандман подносиатеља приједлога закона, као и амандман другог овлаштеног предлагача са којим се подносиатељ приједлога усагласио постаје саставни дио приједлога закона.

(4) О амандману на приједлог закона са којим се није усагласио предлагач, а подносиатељ амандмана није одустао од њега, Скупштина гласа одвојено,

(5) О амандманима се увијек одлучује оном већином гласова која је потребна за усвајање акта који се усваја.

Ф. Доношење закона по скраћеном поступку

Члан 125.

(1) Кад је то програмом рада Скупштине предвиђено или кад није у питању сложен и обиман закон, подносилац приједлога закона може умјесто нацрта да поднесе приједлог закона и да предложи да се приједлог закона претреса по скраћеном поступку без нацрта закона.

(2) О приједлогу за доношење закона по скраћеном поступку одлучује Скупштина.

(3) Ако Скупштина не прихвати да претреса приједлог закона по скраћеном поступку, са приједлогом закона ће се поступити као са нацртом и о том нацрту одмах се врши расправа.

Г. Доношење закона по хитном поступку

Члан 126.

(1) Закони се, по правилу, не доносе по хитном поступку.

(2) Изузетно, по хитном поступку може да се донесе само закон којим се уређују односи и питања за чије уређивање постоји неодложна потреба и ако би доношење закона у редовитом поступку могло да изазове штетне посљедице за друштвене интересе у Кантону.

Члан 127.

(1) Приједлог да се донесе закон по хитном поступку, скупа са приједлогом тог закона, може да поднесе сваки посланик, радно тијело Скупштине или Влада, уз образложење разлога зашто је неопходно да се закон донесе по хитном поступку.

Члан 128.

(1) О приједлогу за доношење закона по хитном поступку одлучује Скупштина.

(2) О приједлогу се води претрес, а Скупштина може одлучити да подносиатељ приједлога закона или његов представник на сједници Скупштине усмено образложи разлоге због којих је потребно да се закон донесе по хитном поступку.

(3) Ако приједлог није поднијела Влада, Скупштина ће прије одлучивања од ње затражити мишљење о овом приједлогу.

(4) Ако Скупштина усвоји приједлог за доношење закона по хитном поступку, приједлог закона се уноси у дневни ред и о њему се одлучује на истој сједници Скупштине.

(5) Ако Скупштина не прихвати разлоге за доношење закона по хитном поступку о њему ће расправљати као о нацрту.

Члан 129.

(1) Предсједавајући Скупштине, кад прими приједлог да се закон донесе по хитном поступку, може да затражи од Законодавно-правне комисије и одговарајућег радног тијела да размотре приједлог закона и поднесу Скупштини извјештај.

(2) Скупштина може, кад утврди потребу доношења закона по хитном поступку или у току претреса, да затражи од Законодавно-правне комисиј и одговарајућег радног тијела да размотре приједлоге и поднесу одмах извјештај о приједлогу закона.

Члан 130.

(1) На приједлог закона који се доноси по хитном поступку, могу да се поднесу амандмани до закључења претреса.

(2) Ако се амандманом мијењају начела на којима се заснива приједлог закона, или ако би прихваћање амандмана проузроковало битну измјену текста приједлога закона, или ако се амандманом ангажирају финансијска средства, Скупштина ће одлучити о амандману кад прибави мишљење Законодавно-правне комисије или другог одговарајућег тијела и кад се о том изјасни Влада.

(3) Законодавно-правна комисија и друга надлежна тијела дужни су да одмах размотре достављене амандмане и да поднесу Скупштини извјештај са мишљењем и приједлозима.

Х. Вршење исправки у закону, другом пропису и опћем акту

Члан 131.

(1) Приједлог за исправку штампарских погрешака у објављеном тексту закона, других прописа и опћих аката Скупштине подноси кантонално тијело управе које је надлежно за старање о извршавању тих аката или овлаштени подносиатељ приједлога закона, другог прописа или опћег акта.

Члан 132.

(1) Исправке штампарских погрешака у објављеном тексту закона, другог прописа или опћег акта Скупштине, послије савњивања са изворником закона, другог прописа или опћег акта Скупштине, даје секретар Скупштине.

VIII. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ О ПОСТУПКУ ЗА ДОНОШЕЊЕ ДРУГИХ АКТА СКУПШТИНЕ

А. Доношење Буџета Кантона и усвајање извјештаја о извршењу Буџета

Члан 133.

(1) Нацрт, односно Приједлог кантоналног буџета, Закона о извршењу буџета и извјештај о извршењу будџета утврђује Влада и доставља их Скупштини, са образложењем и потребном документацијом.

Члан 134.

(1) У поступку за доношење акта из претходног става у складу се примјењују одредбе Закона о буџетима Федерације Босне и Херцеговине, Закона о буџету Херцеговачко-неретванског кантона, као и овог Пословника, укључујући рокове прописане овим законима.

Б. Доношење планских докумената и просторног плана кантона

Члан 135.

(1) Нацрт, односно приједлог планских докумената Кантона и просторног плана Кантона утврђује Влада и доставља их са образложењем и потребном документацијом Скупштини.

Члан 136.

(1) У поступку за доношење планских докумената Кантона и просторног плана Кантона у складу се примјењују одредбе овог Пословника о поступку за доношење закона, ако Пословником није друкчије одређено.

Ц. Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука

Члан 137.

(1) Доношење одлука, декларација, резолуција и препорука врши се по одредбама овог Пословника које се односе на поступак за доношење закона, с тим што се у поступку за доношење ових аката не израђује нацрт акта, уколико Скупштина друкчије не одлучи, а рок за достављање приједлога акта посланицима не може бити краћи од 7 дана од дана одређеног за одржавање сједнице.

(2) Изузетно, приједлози ових аката могу се противно претходном ставу подносити и на самој сједници, уколико за то постоји неодложна потреба.

(3) Претрес приједлога акта из претходног става врши се јединствено.

Д. Давање сагласности на статуте и друга опћа акта

Члан 138.

(1) Статут и друга опћа акта правних лица достављају се Скупштини ради давања сагласности када је то законом или другим актом прописано.

(2) Предсједавајући Скупштине акта из претходног става доставља посланицима и надлежним радним тијелима.

(3) Ако су на одредбе статута или других опћих аката дате примједбе, исте се достављају подносиоцу акта који извјештава Скупштину о извршеном усаглашавању са Уставом и законом.

(4) Одлуку о давању сагласности на акта из става (1) овог члана доноси Скупштина.

Е. Давање аутентичних тумачења закона

Члан 139.

(1) Аутентично тумачење је опћи акт којим се утврђује истинитост, вјеродостојност, изворност и правилан смисао недовољно јасне одредбе закона.

(2) Аутентично тумачење се примјењује и важи од дана примјене одредбе закона за коју се даје аутентично тумачење.

Члан 140.

(1) Иницијативу за давање аутентичног тумачења закона могу поднијети сва физичка и правна лица.

(2) Приједлог за давање аутентичног тумачења закона може поднијети сваки посланик Скупштине, радно тијело Скупштине, Влада, те опћински и кантонални судови.

Члан 141.

(1) Иницијатива, односно приједлог за давање аутентичног тумачења закона, подноси се Скупштини и мора да садржи назив закона и навођења одредбе за коју се тражи тумачење са образложењем.

(2) Иницијативу и приједлог за давање аутентичног тумачења закона предсједавајући Скупштине упућује Законодавно-правној комисији и Влади.

Члан 142.

(1) Законодавно-правна комисија, пошто прибави потребна мишљења и документацију од радних тијела, Владе и других кантоналних тијела надлежних за старање о извршавању или спровођењу донесеног закона, оцјењује да ли је иницијатива односно приједлог за давање аутентичног тумачења закона основана.

(2) Ако утврди да је иницијатива основана, Законодавно-правна комисија утврдит ће приједлог текста аутентичног тумачења, који са својим извјештајем подноси Скупштини.

(3) Ако Законодавно-правна комисија оцијени да приједлог, односно иницијатива за давање аутентичног тумачења нису основани, о томе ће извјестити Скупштину.

Члан 143.

(1) Одлуку о основаности за давање аутентичног тумачења закона доноси Скупштина.

(2) Уколико одлучи да је приједлог основан, Скупштина утврђује аутентично тумачење закона.

Члан 144.

(1) У поступку за давање аутентичног тумачења закона у складу се примјењују одредбе овог Пословника о поступку за доношење закона.

Члан 145.

(1) Аутентично тумачење закона објављује се у “Службеним новинама Херцеговачко-неретванског”.

Ф. Пречишћени текст закона и другог акта

Члан 146.

(1) Када је законом или другим актом одређено да Законодавно-правна комисија утврђује пречишћени текст закона или другог акта (у даљем тексту: пречишћени текст акта), кантонално тијело одговорно је за провођење тог акта доставља приједлог пречишћеног текста акта Законодавно-правној комисији, у року којег она одреди.

Члан 147.

(1) Пречишћени текст акта садржи само интегрални текст акта чији се пречишћени текст утврђује.

(2) У пречишћеном тексту акта Законодавно-правна комисија не може утврђивати нове норме.

Члан 148.

(1) Законодавно-правна комисија стара се о томе да приједлог пречишћеног текста акта буде правно-технички ваљано обрађен и заједно са подносиоцем приједлога отклања евентуалне недостатке у тексту.

Члан 149.

(1) Законодавно-правна комисија на сједници Комисије утврђује пречишћени текст акта и доставља Скупштини на потврду.

Члан 150.

(1) Пречишћени текст акта се примјењује од дана када је објављен у “Службеним новинама Херцеговачко-неретванског кантона“, а важност његових одредби утврђена је у актима који су обухваћени пречишћеним текстом акта.

(2) Када се, након објављивања пречишћеног текста акта, предложи Скупштини измјена или допуна акта, ове измјене и допуне предлажу се на односне одредбе у пречишћеном тексту акта са навођењем броја “Службених новина Херцеговачко-неретванског кантона“ у којем је објављен пречишћени текст акта.

(3) На исти начин се поступа када је утврђен нови пречишћени текст акта, с тим што се назначава да се ради о новом пречишћеном тексту акта.

(4) У првом новом пречишћеном тексту не назначава се редни број, а у сваком наредном пречишћеном тексту акта назначава се и односни редни број тог пречишћеног текста акта.

IX. ПОСТУПАК ЗА ПРОМЈЕНУ УСТАВА КАНТОНА

Члан 151.

- (1) Промјену Устава Кантона може иницирати сваки посланик.
- (2) Промјене Устава Кантона врше се путем амандмана.

Члан 152.

- (1) Амандман на Устав Кантона могу поднијети: Влада, већина посланика у Скупштини, већина хрватских, бошњачких или српских посланика у Скупштини.
- (2) Амандман из претходног става подноси се у писаној форми са образложењем Скупштини, који се достављају на мишљење посланицима, Комисији за уставна питања и Влади.

Члан 153.

- (1) Амандман на Устав Кантона може се закључком ставити на јавну расправу.
- (2) О спровођењу јавне расправе стара се Уставно-правна комисија, о чему подноси извјештај Скупштини.

Члан 154.

- (1) Да би Скупштина разматрала предложене амандмане мора протећи рок од најмање 15 дана од дана када су они поднесени.
- (2) Амандмане на предложене амандмане на Устав Кантона могу поднијети овлаштени предлагачи из члана 150 став 1.

Члан 155.

(1) Предложени амандман на Устав Кантона усваја се двотрећинском већином гласова од укупног броја посланика у Скупштини.

X. ДЈЕЛОВАЊЕ СКУПШТИНЕ У ПОСТУПЦИМА ПРЕД УСТАВНИМ СУДОВИМА

Члан 156.

(1) Извјештај које Уставни суд Босне и Херцеговине или Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине у складу са одредбама Устава и закона достави Скупштини Кантона, а односи се на покретање поступка пред Уставним судом, предсједавајући Скупштине доставља Законодавно-правној комисији, надлежној за поступање по актима Уставног суда и секретару Скупштине.

(2) Секретар Скупштине прикупља потребне податке и акта о предмету који се води пред уставним судом.

(3) Законодавно-правна комисија, на основу прикупљених података и аката, утврђује одговор уставном суду.

(4) Ако се одговор не може усагласити секретар Скупштине доставља предсједавајућем Скупштине сва различита мишљења изнијета на Законодавно-правној комисији

(5) Одговор са свим доказима и мишљењима предсједавајући Скупштине доставља Уставном суду, у року остављеном у позиву Уставног суда.

Члан 157.

(1) Колегиј Скупштине у сваком конкретном случају одлучује ко ће заступати Скупштину пред Уставним судом уважавајући одредбе поглавља ИИИ. одјељак Ф. и члана 12. овог Пословника.

Члан 158.

(1) Предсједавајући Скупштине извјештава Скупштину о одлуци Уставног суда.

(2) Скупштина поступа по одлуци суда и о томе извјештава суд.

XI. ИЗБОРИ, ИМЕНОВАЊА, ПОТВРЂИВАЊА, СМЈЕЊИВАЊА И РАЗРЈЕШЕЊА

A. Опће одредбе

Члан 159.

- (1) Избором руководи предсједавајући Скупштине.
- (2) Када се избор врши тајним гласањем, предсједавајућем Скупштине помажу његови замјеници и секретар Скупштине.
- (3) Ако је предсједавајући Скупштине кандидат за избор, или се ради о његовом разрјешењу, сједницом за вријеме његовог избора, односно разрјешења, руководи један од његових замјеника.

Члан 160.

- (1) Одредбе овог Пословника које се односе на поступак избора и именовања, у складу се примјењују и на поступак потврђивања, односно разрјешења.

B. Подношење приједлога

Члан 161.

- (1) Приједлоге кандидата за изборе и именовања која врши Скупштина дају Комисија за избор и именовање, као и посланици.
- (2) У правилу, приједлози из претходног става достављају се у писменој форми и са образложењем предсједавајућем Скупштине најмање 7 дана прије одржавања сједнице на којој ће се вршити избор, односно именовање.
- (3) Предсједавајући је дужан доставити посланицима образложене приједлоге најмање 3 дана прије одржавања сједнице на којој ће се вршити избор, односно именовање.

Ц. Одлучивање о избору и именовану

Члан 162.

(1) О приједлогу за избор односно именовање гласа се за сваког кандидата посебно, осим ако другим прописом или овим Пословником није друкчије прописано.

(2) Изузетно од претходног става за избор чланова радних тијела Скупштине, гласање се врши на основу листе у цјелини, осим када се избор врши ради измјене или допуне њиховог састава.

(3) Уколико се са листе оспори избор или именовање појединог кандидата, за оспореног кандидата се гласа одвојено.

Члан 163.

(1) Гласање о приједлогу за избор односно именовање у правилу је јавно.

(2) Скупштина може да одлучи да се избор односно именовање врши тајним гласањем, путем гласачких листића.

Члан 164.

(1) Гласачки листићи су исте величине, облика и боје, а на њима је отиснут печат Скупштине.

(2) У гласачки листић се уносе имена свих кандидата редом којим су предложени, са редним бројем испред њиховог имена.

(3) Када се гласа за листе у цјелини, у гласачки листић се уносе све кандидатске листе.

Члан 165.

(1) Када се гласа за кандидате појединачно, гласа се заокруживањем редног броја испред имена кандидата.

(2) Када се гласа о кандидатској листи, гласа се “за листу” или “против листе” у цјелини.

Члан 166.

(1) Након што предсједавајући објави да је гласање завршено, утврђују се и објављују резултати гласања.

(2) Гласачки листић на којем се не може утврдити за ког је кандидата односно листу посланик гласао, сматра се неважећим.

Члан 167.

(1) Изабрани су, односно именовани они кандидати који су добили већину гласова укупног броја посланка.

(2) Гласање ће се у другом кругу поновити за она мјеста за која предложени кандидати нису добили потребну већину.

(3) Уколико предложени кандидати ни у другом кругу гласања не добију потребну већину, понавља се цијели изборни поступак за избор односно именовање на те положаје.

Д. Поступак смјењивања и оставке

Члан 168.

(1) Лице којег бира, именује или потврђује Скупштина, може бити смијењено ако не врши дужност у складу са Уставом, законом и у оквиру датих овласти.

Члан 169.

(1) Када лице којег бира или именује Скупштина поднесе оставку, предсједник о томе извјештава Комисију за избор и именовање.

(2) Након разматрања оставке, Скупштина ће одлучити да ли ће је уважити или не.

(3) Уколико је уважи, Скупштина разрјешава лице које је изабрала односно именovala.

(4) Уколико оцијени да постоје разлози за утврђивање одговорности, провешће поступак за смјењивање лица којег је изабрала односно именovala.

Е. Избор премијера Кантона

Члан 170.

(1) Кандидате за премијера Кантона предлаже она политичка странка која вјерује да може осигурати скупштинску већину или она политичка странка која има највећи број посланика у Скупштини и овај приједлог доставља предсједавајућим Скупштине .

(2) Предсједавајући Скупштине уз консултације са својим замјеницима у року од десет дана од дана добијања приједлога из претходног става именује кандидата за премијера Кантона.

Члан 171.

(1) Кандидат за мјесто премијера Кантона доставља предсједавајућем Скупштине приједлог кандидата за министре и то најмање 7 дана прије почетка сједнице Скупштине на којој ће се вршити избор.

Члан 172.

(1) Скупштина одлучује о Приједлогу одлуке о потврђивању Владе Кантона у цјелини, јавним гласањем.

(2) Предложена Влада преузима дужност ако је за њу гласала двотрећинска већина свих посланика у Скупштини.

(3) Ако приједлог одлуке о потврђивању Владе Кантона не добије потребну већину, поступак се понавља.

ХИ. ОДНОС СКУПШТИНЕ И ВЛАДЕ КАНТОНА

А. Опће одредбе

Члан 173.

Односи између Скупштине и Владе Кантона (у даљем тексту: Влада) заснивају се на Уставу Кантона, закону и овом Пословнику.

(2) Влада одговара Скупштини за предлагање и провођење политике коју је утврдила

Скупштина и извршавање закона, других прописа и опћих аката за чије су извршавање одговорна тијела у Кантону, те за усмјеравање и усклађивање рада кантоналних министарстава и других кантоналних тијела управе.

Члан 174.

(1) У остваривању својих Уставом и законом утврђених права и дужности Влада:

- а) предлаже Скупштини донешење закона, других прописа и опћих аката;
- б) даје мишљење о нацртима и приједлозима закона, других прописа и опћих аката које она није поднијела, те подноси амандмане на приједлоге тих аката;
- ц) може тражити да се сазове сједница Скупштине или радног тијела Скупштине ради претресања одређеног питања о коме жели да изнесе свој став и тражити да Скупштина, односно њено радно тијело, о том питању заузме став;
- д) судјелује у раду на сједници Скупштине и може преко свог представника изложити став о питањима која су на дневном реду сједнице; и
- е) може предложити Скупштини да се одложи претрес нацрта, односно приједлога закона, другог прописа или опћег акта да би заузела свој став и изложила га на сједници или да се, ради претреса одређеног питања, образује заједничка комисија састављена од посланика у Скупштини и чланова Владе Кантона.

Члан 175.

(1) Премијер редовито присуствује сједницама Скупштине.

(2) Обавеза је Скупштине да Владу Кантона правовремено обавијести о времену и мјесту одржавања сједница Скупштине и њених радних тијела, док Влада редовно извјештава Скупштину о својим представницима који ће присуствовати сједници.

(3) Влада има право и обавезу да, поред предсједника Владе, шаље и друге овлаштене представнике на сједнице Скупштине и радних тијела, како би помогли при разматрању одређених питања.

(4) Ако је Влада предлагач а не упути свог представника на сједницу Скупштине или њеног радног тијела, разматрано питање ће се скинути са дневног реда сједнице, а може се и поставити питање одговорности Владе, односно њеног ресорног министра.

Члан 176.

Скупштина може у оквиру свог дјелокруга тражити од Владе:

- а) да припреми нацрт, односно приједлог закона, другог прописа или опћег акта;
- б) да изложи своје ставове о појединим питањима која су на дневном реду сједнице Скупштине;
- ц) да да мишљење о нацрту, односно приједлогу закона, другог прописа или опћег акта који није предложила Влада, као и о другом приједлогу, документу или материјалу који се разматра на сједници Скупштине; и
- д) да поднесе извјештај о одређеном питању.

Члан 177.

(1) Влада је дужна да најмање једном годишње поднесе Скупштини годишњи извјештај о свом раду, као и о раду кантоналних тијела управе.

(2) Скупштина може, осим годишњег извјештаја, у свако доба од Владе затражити подношење периодичних или дјеломичних извјештаја о њеном раду, као и извјештаје о раду појединих министарстава или кантоналних тијела управе.

(3) Извјештај о раду Владе Скупштина претреса на сједници и о томе доноси закључак.

Б. Посланичка питања

Члан 178.

(1) Посланици могу постављати посланичка питања предсједнику Владе, било ком њеном члану и свим тијелима који су носиоци јавно-правних овласти из кантоналне надлежности.

(2) Посланичка питања се односе на специфичне информације, чињенице, ситуације или сазнања из дјелокруга Владе.

Члан 179.

(1) На свакој редовној сједници осигурат ће се посебна тачка дневног реда за посланичка питања којој обавезно присуствује премијер и чланови Владе.

(2) Један посланик на једној редовној сједници може поставити највише два посланичка питања.

(3) Одговори на посланичка питања могу се давати усмено или писмено.

Члан 180.

(1) Посланичко питање се подноси предсједавајућем Скупштине у правилу у писаној форми, а он га одмах просљеђује предсједнику Владе или ономе министру коме је упућено.

(2) Посланик који поставља посланичко питање у поднеску наводи да ли тражи усмени одговор на сједници Скупштине или писани одговор.

Члан 181.

(1) Када се тражи усмени одговор, поднесак је јасно и кратко формулисан једним питањем.

(2) Одговори на сва постављена питања на једној сједници Скупштине бит ће уврштени у дневни ред наредне сједнице Скупштине и то оним редослиједом којим су и постављана.

(3) Од дана постављања једног питања до дана уврштавања усменог одговора на дневни ред сједнице Скупштине не смије проћи више од 30 дана.

Члан 182.

(1) Образложење питања обавља се тако што посланик поставља питање у времену до три минуте, након чега премијер или надлежни министар одговара у истом трајању.

(2) Уколико посланик није задовољан одговором, може поставити ново питање у времену од двије минуте, након чега се премијеру или надлежном министру омогућава одговор у истом трајању.

(3) Након другог одговора предсједавајући Скупштине закључује разматрање тог питања и даје ријеч слиједећем лицу овлаштену да говори.

Члан 183.

(1) Из оправданих разлога и само једном, Влада или надлежни министар могу затражити да се даваће одговора о одређеном питању одгоди за наредну сједницу Скупштине.

Члан 184.

(1) Питања на која се тражи писани одговор у правилу су она питања која не допуштају једноставно усмено објашњење, али она, као ни одговор на њих, не смију прекорачити један стандардни лист папира А-4 формата.

(2) Одговор у писаном облику достављају се предсједавајућем Скупштине у року од 30 дана.

(3) Када предсједавајући Скупштине добије одговор на посланичко питање, он копију одговора одмах доставља посланику који га је поставио.

(4) Уколико одговор на посланичко питање не буде достављен у року предвиђеном ставом 2. овог члана, подносилац питања може тражити од Колегија да обавезно ово питање уврсти на дневни ред прве наредне сједнице Скупштине.

Ц. Интерпелације

Члан 185.

(1) Најмање 1/3 посланика у Скупштини може поднијети интерпелацију за претресање одређених питања у вези са радом, ставовима или поступцима Владе и њених министарстава на провођењу утврђене политике и закона.

(2) Интерпелација се подноси писмено предсједавајућем Скупштине, а морају је потписати сви подносиоци.

Члан 186.

(1) Колегиј Скупштине разматра интерпелацију, па ако оцијени да иницијатива за интерпелацију има основа, просљеђује је осталим посланицима Скупштине и Влади.

(2) Уколико оцијени да иницијатива за интерпелацију нема основ, Колегиј је враћа предлагачима како би се обавила замјена иницијативе за интерпелацију у посланичко питање.

Члан 187.

(1) Влада је дужна доставити писмени извјештај поводом интерпелације предсједавајућем Скупштине у року од 30 дана.

(2) Предсједавајући Скупштине упућује владин извјештај свим посланицима Скупштине и ставља га на дневни ред прве наредне сједнице Скупштине.

(3) Уколико Влада не поднесе извјештај у року од 30 дана, интерпелација се ставља на дневни ред прве наредне сједнице Скупштине по истеку овог рока.

Члан 188.

(1) Интерпелација се разматра на сједници Скупштине на тај начин што један од подносиоца иницијативе за интерпелацију добија ријеч да образложи иницијативу, а потом се, у истом трајању, ријеч даје предсједнику Владе да образложи извјештај или, уколико извјештај није поднесен, да усмено образложи одговор на интерпелацију.

(2) Након тога сваки посланик може интервенирати у времену до 10 минута, а то право припада и предсједнику Владе.

(3) Предсједавајући Скупштине закључује расправу када оцијени да је интерпелација довољно расправљена.

Члан 189.

(1) Након закључења расправе о интерпелацији, сваки посланик може предложити резолуцију или смјернице у вези са расправљаном материјом.

(2) О предложеној резолуцији или смјерницама Скупштина ће одлучити на истој сједници или ће бити уврштени на дневни ред сљедеће сједнице Скупштине.

Д. Гласање о неповјерењу

Члан 190.

(1) Најмање 1/3 посланика у Скупштини могу иницирати приједлог за гласање о неповјерењу Влади.

(2) Овај приједлог доставља се предсједавајућем Скупштине у писаној форми, потписан од стране свих предлагача и са детаљним образложењем.

(3) Одмах по пријему, предсједавајући Скупштине доставља приједлог Влади и свим посланицима Скупштине.

Члан 191.

Приједлог за гласање о неповјерењу Влади ставља се на дневни ред сједнице Скупштине у року који Скупштина утврди закључком, а најкасније у року од 30 дана од дана достављања приједлога Влади.

Члан 192.

(1) Прије почетка сједнице о изгласавању неповјерења, Влада може поднијети Скупштини писмени извјештај са мишљењима и ставовима у вези приједлога.

(2) Овај извјештај мора се доставити Скупштини најкасније 48 сати прије почетка сједнице на којој ће се гласати о неповјерењу Влади.

Члан 193.

(1) Сваки од предлагача има право на сједници Скупштине образложити приједлог за гласање о неповјерењу Влади.

(2) Предсједник Владе или од њега овлаштени представник Владе има право одговорити и изнијети владина стајалишта, након чега се отвара расправа.

Члан 194.

(1) Предсједавајући Скупштине закључује расправу када оцијени да је приједлог довољно расправљен и ставља га на гласање.

(2) Ако приједлог за гласање о неповјерењу Влади не буде усвојен, може се гласати о другим иницијативама у вези са расправљаном материјом.

ХШ ОДНОС СКУПШТИНЕ ПРЕМА ПОЛИТИЧКИМ СТРАНКАМА И УДРУЖЕЊИМА ГРАЂАНА

Члан 195.

(1) У остваривању својих Уставом утврђених права, обавеза и одговорности, Скупштина развија односе сарадње и међусобног уважавања са политичким странкама и удружењима грађана на подручју Кантона.

Члан 196.

(1) Када се у раду Скупштине расправљају питања која су значајна за Кантон, Скупштина ће иницирати договор о тим питањима са политичким странкама и удружењима грађана, а путем својих радних тијела, Колегија или посланичких клубова.

Члан 197.

(1) У остваривању конкретних активности Скупштина може да тражи мишљења и приједлоге од политичких странака и удружења грађана.

XIV. САРАДЊА СКУПШТИНЕ СА ГРАДСКИМ И ОПЋИНСКИМ ВИЈЕЋИМА У КАНТОНУ

Члан 198.

(1) Скупштина, у оквиру својих права и дужности, развија све облике сарадње и повезивања са градским и опћинским вијећима.

Члан 199.

(1) Ради размјене мишљења о питањима од заједничког интереса предсједавајући Скупштине и предсједавајући градских и опћинских вијећа могу организовати састанке и савјетовања.

Члан 200.

(1) Скупштина може на своје сједнице позивати представнике градских и опћинских вијећа, ради судјеловања у разматрању питања која се односе на стање у појединим областима друштвеног живота или других питања од интереса за грађане и организације и заједнице из области које су у дјелокругу Скупштине, као и ради прибављања њихових мишљења и приједлога о тим питањима.

XV. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА СКУПШТИНЕ

Члан 201.

(1) Скупштина успоставља сарадњу са адекватним нивоима власти других држава и међународним организацијама и одобрава потписивање међународних споразума и других аката из области међународне сарадње, у складу са Уставом Босне и Херцеговине, Уставом Федерације Босне и Херцеговине и Уставом Кантона.

Члан 202.

(1) Захтјев за одобрење закључења међународног споразума или другог акта из области међународне сарадње са образложењем подноси премијер и доставља га предсједавајућем Скупштине скупа са текстом споразума.

(2) Предсједавајући Скупштине захтјев из претходног става доставља посланицима и надлежном радном тијелу Скупштине које је обавезно у року од 7 дана дати мишљење.

Члан 203.

(1) Након што Скупштина одлучи о одобрењу закључења међународног споразума или другог акта из области међународне сарадње, премијер га потписује под условима утврђеним Уставом Кантона.

XVI. СТРУЧНА СЛУЖБА И СЕКРЕТАР СКУПШТИНЕ

Члан 204.

(1) Скупштина има Стручну службу Скупштине (у даљем тексту: Стручна служба).

(2) Стручна служба врши стручне и друге послове за потребе Скупштине, радних тијела Скупштине и посланика.

Члан 205.

(1) Организација и рад Стручне службе уређује се посебним прописом.

Члан 206.

(1) Скупштина има секретара.

(2) Секретар руководи радом Стручне службе, стара се о осигурању услова за рад Скупштине, Колегија и радних тијела Скупштине и судјелује у њиховом раду, стара се о реализацији послова и задатака у вези са сједницама, те обавља друге послове утврђене овим Пословником, односно послове које му повјери Скупштина.

XVII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 207.

(1) Овај Пословник ступа на снагу даном објављивања у "Службеним новинама Херцеговачко-неретванског кантона."

Члан 208.

(1) Даном ступања на снагу овог Пословника, престаје да важи Привремени пословник о раду Скупштине Херцеговачко-неретванског кантона ("Службене новине Херцеговачко-неретванског кантона број 1/98).

Босна и Херцеговина

Федерација Босне и Херцеговине

Херцеговачко-неретвански кантон

С К У П Ш Т И Н А

Председавајући

Број: 02-01-ХП-028/05

Омер Чевра

Мостар, 15. фебруара 2005. године